Gemeente Utrecht

Verslag openbare avondvergadering commissie Mobiliteit, Groen en Openbare Ruimte

Datum 14 september 2023
Locatie Stadhuishal, stadhuis
Verslag door mw. I.L. Vos (Notuleerservice Nederland)
Vaststelling verslag

Aanwezigen

De voorzitter, mw. L. Snippe, de wethouder, mw. Schilderman, de leden, mw. K. Alblas (CU), dhr. D. Bosch (PVV), dhr. Dijkstra (CDA), dhr. G. Dijkstra (EenUtrecht), dhr. R. van den Enk (Student&Starter), mw. R. Heijne (GroenLinks) mw. T. Meerding (VVD), mw. Nederhand (VOLT), dhr Nyqvist (Stadsbelang Utrecht), mw. S. Oskam (Partij voor de Dieren), dhr. T. Stam (PvdA), mw. N. Stylianou (D66), dhr. M. Usta (DENK) en dhr. J. Vintges (VVD)

Afwezigen

Utrecht Solidair

Verslag commissie Mobiliteit, Groen en Openbare Ruimte

1. Opening....1
2. Vaststellen agenda Mobiliteit, Groen en Openbare ruimte 14 september 2023....2
3. Vaststellen ingekomen agenderingen (Procedure ....
3.1 Agenderingen ter plaatse op basis van de lijst van ingekomen stukken
4. Verslagen
5. Toezeggingen/moties
6. Ingekomen stukken
7. Raadsvoorstel Vaststelling Visie Stadswater

LIJST VAN TOEZEGGINGEN....

1. Opening

De **voorzitter** opent de vergadering om 14:00 uur en heet de aanwezigen welkom bij de eerste commissievergadering na het zomerreces.

Mededelingen:

- De Programmabegroting 2024 is zojuist gepresenteerd. In de commissies komen ontbijtsessies over de opzet van de begroting, hoe deze te lezen et cetera. De ontbijtsessie voor de portefeuilles van MGOR is voorafgaand aan de volgende commissie op 12 oktober 2023 van 8:45 tot 9:45 uur. Aanmelden kan via de ontvangen e-mail.
- De Belangengroep Toekomst Balijelaan wil na de volgende commissievergadering met de commissie in gesprek. De belangengroep wil haar visie naar voren brengen, als het gaat om de herinrichting en toelichten waarom de belangengroep graag bepaalde keuzes wil zien. In de hal komt een marktkraam waar de commissieleden met de belangengroep in gesprek kunnen. Een uitnodiging volgt nog.
- Het Raadsportaal is live.
- Mevrouw **Nederhand** (VOLT) deelt mee dat de vervanger van het raadslid in deze commissie niet aanwezig kan zijn. Mevrouw Nederhand is de vervanger van de vervanger. De **voorzitter** heet mevrouw Nederhand welkom in de commissie.

Er zijn geen mededelingen vanuit het college van B en W.

2. Vaststellen agenda

De **voorzitter** licht toe dat in twee dagdelen wordt vergaderd. De spreektijden zijn vastgesteld en zichtbaar op het scherm.

De **commissiegriffier** heeft vernomen dat de VVD een onderwerp van de agenda wil halen, namelijk Beheer Openbare Ruimte.

Mevrouw **Meerding** (VVD) vervangt haar fractiegenoot in deze commissie. Het klopt dat de VVD voorstelt om het onderwerp van de agenda te halen.

De commissie stemt in met het voorstel. Het agendapunt wordt verschoven naar de volgende commissie MGOR.

De agenda wordt gewijzigd vastgesteld.

3. Vaststellen ingekomen agenderingen (Procedure)

3.1 Agenderingen ter plaatse op basis van de lijst van ingekomen raadsbrieven

De voorzitter verwijst naar het overzicht van de behandelvoorraad, met een toelichting. Binnenkort volgt het raadsvoorstel Zienswijze Stichtse Groenlanden. De voorzitter stelt voor om in verband met de reactietijd dit voor dertig minuten op de agenda te zetten van 12 oktober 2023. De commissie stemt in met dit voorstel.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) verzoekt namens zijn fractie om het punt Schoon te agenderen voor de volgende commissievergadering. Dit naar aanleiding van de beantwoording van schriftelijke vragen over de bijplaatsing van afvalcontainers vanwege zwerfafval in Overvecht en Kanaleneiland.

De heer **Stam** (PvdA) stelt agendering in de commissie EDVW voor.

De portefeuilles van wethouder **Schilderman** raken beide commissies. Ze meent dat de raad eerder heeft besloten om alles op het gebied van afval bij EDVW te beleggen.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) gaat akkoord met agendering in de commissie EDVW.

De heer **Bosch** (PVV) verzoekt om agendering van het Raadsbriefvoorstel met betrekking tot Free Floating deelauto's, om dan met name de proef en de gevolgen daarvan te bespreken. De VVD wenst het onderwerp mede te agenderen.

De **voorzitter** constateert dat twee partijen verzoeken om agendering. De behandeltijd komt daarmee uit op 30 minuten.

De heer **Bosch** (PVV) verzoekt om 45 minuten.

Mevrouw **Heijne** verwijst naar de sessie waarin is afgesproken dat het aantal minuten afhankelijk is van het aantal agenderende partijen. Bij voorkeur wordt niet meteen de eerste commissievergadering van die afspraak afgeweken.

Mevrouw **Stylianou** (D66) sluit zich aan bij de opmerking van mevrouw Heijne.

De **voorzitter** constateert dat de behandeltijd voor deze agendering wordt vastgesteld op 30 minuten.

Ook wenst de heer **Bosch** (PVV) Raadsbrief Uitschakelproef verkeerslichten Langerakbaan te agenderen.

De voorzitter constateert dat er geen andere fracties aansluiten bij dit verzoek om agendering. De behandeltijd wordt vastgesteld op 30 minuten.

Mevrouw **Meerding** (VVD) verzoekt om agendering van de Raadsbrief over parkeervergunningen in het onderwijs. De fracties van D66, Student & Starter, PvdA en het CDA melden zich aan als mede agenderende partijen.
Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) doet hierover nog navraag bij de woordvoerder van GroenLinks voor deze commissie.

De **voorzitter** constateert dat de behandeltijd vooralsnog wordt vastgesteld op 60 minuten.

Mevrouw **Meerding** (VVD) geeft mee een behandeltijd van 60 minuten wel erg krap te vinden, mocht het onderwerp door zes partijen worden geagendeerd.

4. Verslagen

Ter vaststelling de verslagen van de commissie Mobiliteit, Groen en Openbare Ruimte van 8 en 15 juni 2023

De griffie ontving geen tekstuele opmerkingen. De commissie gaat akkoord met de verslagen, waarmee de verslagen van de commissie MGOR van 8 en 15 juni 2023 zijn vastgesteld.

5. Toezeggingen moties

De heer **Usta** (DENK) vroeg in de commissie EDVW om verheldering van de motie Verkennen aanbod van alternatieve koopconstructies, zoals huurkoop. Hij zou vandaag een reactie ontvangen van de wethouder.

De **voorzitter** meldt dat deze commissie niet de juiste plek is voor een verzoek om een terugkoppeling, die is toegezegd in de commissie EDVW. Zij adviseert contact op te nemen met de bestuursadviseur van de betreffende wethouder of de betreffende commissiegriffier.

De commissie stelt de lijst van toezeggingen en moties vast.

6. Ingekomen stukken

Er zijn geen ingekomen stukken

7. Raadsvoorstel Vaststelling Visie Stadswater

De voorzitter licht toe dat de bespreking plaatsvindt in twee termijnen, omdat het een raadsvoorstel is.

Mevrouw **Stylianou** (D66) spreekt complimenten uit voor de visie en de vele ambtelijke gesprekken. Er zijn veel links met andere beleidsdoelen, zoals duurzaamheid en ecologie. In Utrecht zijn te weinig plekken om te zwemmen. D66 is blij dat de gemeente een actief beleid gaat voeren met de juiste voorzieningen en dat zij inzet voor spreiding in de stad. Dat haalt de druk van de huidige hotspots en het biedt kansen om iets moois neer te zetten.

Moties over de Werkspoorhaven zijn anderhalf jaar geleden aangenomen. De fractie is benieuwd wanneer een update over de aangenomen moties kan worden verwacht. Er zijn veel ideeën door D66 naar voren gebracht, zoals het stadsstrand in Venlo. In Brussel loopt het programma Cool at School, waarmee meerdere buitenzwemplekken in de stad worden geherintroduceerd. Kan het college meer plekken opnemen in de Visie Stadswater. die als kansrijk aangemerkt kunnen worden? Kan het college het gesprek aangaan met Rijkswaterstaat over de mogelijkheid om de plekken van Rijkswaterstaat af te bakenen, zodat het veilig is? D66 wil het college vragen om een denktank met inwoners, of een prijsvraag in de stad op te zetten om met kansrijke projecten te komen.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) vraagt hoe D66 dat plezier van het zwemmen weegt tegen de overlast voor bewoners.

Mevrouw Stylianou (D66) stelt voorop dat de leefbaarheid van bewoners heel belangrijk is. Daarom zet D66 in op spreiding en op plekken met minder omwonenden. De plekken die er al zijn moeten niet worden gelimiteerd. Een feit blijft dat mensen op warme dagen op zoek gaan naar zwemplekken.

Mevrouw **Oskam** (PvdD) vraagt hoe D66 dieren en de natuur wil beschermen wanneer grote wateren worden afgezet, waar normaal gesproken niet wordt gezwommen.

Mevrouw **Stylianou** (D66) verwacht niet dat duizenden mensen opeens gaan zwemmen, als de spreiding in het oog wordt gehouden. Dan kan de gemeente de aantallen in de hand houden. In het Amsterdam-Rijnkanaal is de waterkwaliteit anders dan bij de Veilinghavenkade of de Muntsluis.

De heer **Dijkstra** (CDA) is benieuwd wat D66 ervan vindt dat er geen geld voor alle mooie plannen blijkt te zijn.

Mevrouw **Stylianou** (D66) veronderstelt dat het zo werkt met een visie. Later wordt bij de uitvoeringsprogramma's een financiële afweging gemaakt en geld vrijgemaakt. Dat is nu nog niet aan de orde.

Mevrouw Heijne (GroenLinks) meldt dat GroenLinks de beoogde spreiding deelt. Betekent dit dat D66 het voorgestelde onderzoek naar officiële zwemplekken in Veilinghaven en Muntsluis geen goed plan vindt.

Mevrouw **Stylianou** (D66) antwoordt dat het onderzoek onderwerp van spreiding is. De stad heeft de verantwoordelijkheid voor de gezondheid van zwemmers. De overlast daar is groot. D66 is tegen om limieten te stellen, bijvoorbeeld door het plaatsen van hekken. Als de waterkwaliteit op de huidige hotspots kan worden beschermd en er voorzieningen de in de buurt zijn waarmee mensen kunnen worden aangetrokken dan is de juiste balans gevonden.

De heer **Vintges** (VVD) snapt niet dat D66 voorstelt om officieel zwemwater te maken van de Veilinghaven en de Muntsluis. De omwonenden ervaren nu al veel overlast. Wat zet D66 tegenover spreiding? Begrijpt D66 dat het daar nog drukker wordt in de zomer, als voornoemde locaties officieel zwemwater worden?

Mevrouw **Stylianou** (D66) pleit dan meteen voor nog meer officieel zwemwater. Het gaat er bij D66 niet in dat de gemeente vanwege de overlast niets doet aan de waterkwaliteit en de gezondheid van de zwemmers.

Het naleven van regels is cruciaal voor de veiligheid van roeiers. Hoe is het college van plan om regels duidelijk te maken aan recreanten? Is het mogelijk om e-learning te koppelen aan de vergunning, bijvoorbeeld? Daarbij kunnen de vaarregels en de bewustwording ten aanzien van de ecologie worden meegenomen.

De heer Stam (PvdA) vraagt of D66 nog een voorstander is van het permanent inzetten van een waterboa?

Mevrouw **Stylianou** (D66) is benieuwd naar een voorstel.

Mevrouw **Nederhand** (VOLT) stelt dat waterkwaliteit niet expliciet wordt genoemd in de visie. Mist D66 samen met VOLT de visie op waterkwaliteit in onderliggende visie?

Mevrouw **Stylianou** (D66) zegt dat in de opdracht aan het college duidelijk is gezegd om dit te scheiden. Waterkwaliteit komt in het programma Water en Riolering naar voren. In de voorbereiding heeft D66 zich laten informeren over de waterkwaliteit. Eind dit jaar komt er een uitvoeringprogramma. De link met waterkwaliteit is er zeker.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) vraagt wat D66 ervan vindt om de uitvoeringsprogramma's aan elkaar te koppelen, zodat duidelijk zichtbaar wordt waar de belangen schuren.

Mevrouw **Stylianou** (D66) is benieuwd hoe het college de twee 'kaarten' op elkaar legt. D66 wenst geen half jaar vertraging door het pakket maatregelen voor waterkwaliteit.

Mevrouw Nederhand (VOLT) vraagt of D66 een voorstander zou zijn van een eventuele prioritering in wat het belangrijkste is rondom de gehele watervisie.

Mevrouw **Stylianou** (D66) wacht het voorstel af. Zij weet op dit moment niet hoe te antwoorden.

Het rapport 'Roeien in Rijnenburg' is recent uitgebracht. D66 verzoekt om een Raadsbrief met een reactie wat daarmee gaat gebeuren.

De waterscouts bepleitten heel goede zaken tijdens de Raadsinformatiebijeenkomst. Graag een reactie van de wethouder over de mogelijkheid van dispensatie voor een wachtschip voor de sleepboten van het kamp.

Mevrouw **Oskam** (PvdD) maakt zich zorgen over allerlei uitzonderingen voor groepen gebruikers ten aanzien van energievrije boten. Op enig moment moet iedereen meegaan. Klimaatverandering is urgenter wat de Partij voor de Dieren betreft.

Mevrouw **Stylianou** (D66) stelt dat D66 alleen een uitzondering wil maken voor waterscouts. Zij dienen een maatschappelijk doel. De waterscouts willen samen met de gemeente een plan maken om uiteindelijk energievrij te varen.

De ambitie op duurzaamheid ligt in deze visie hoog. Voor meer Utrechters wordt stadswater beschikbaar gemaakt. Het beleid voor elektrificeren heeft inmiddels zijn vruchten afgeworpen. D66 wil dit zo doorzetten. Ook op het water moet de gemeente aan de slag met duurzaamheid.

De heer Dijkstra **(CDA)** is het eens met de opmerking dat het beleid op elektrisch zijn vruchten aan het afwerpen is. Hoe kijkt D66 er tegenaan dat de gebruiker voor het opladen van de boten moet betalen.

Mevrouw Stylianou (D66) dacht er nog niet over na. Het laden kan nu gratis. Dat is een goede zaak. Het stimuleert dat gasten ook elektrisch zullen varen naar en in Utrecht. Mocht het hoge kosten met zich gaan meebrengen dan geldt het principe dat de gebruiker betaalt.

De heer Dijkstra heeft het idee dat de eigenaren die zich een elektrisch boot kunnen veroorloven of exploiteren het geld hebben om te betalen voor stroom. In dit geval kan men in zekere zin ook spreken van een vervuiler. Wat het CDA betreft betaalt de vervuiler. Het systeem heeft nu zijn werk gedaan. Nu betalen de inwoners het met elkaar, ook de mensen die niks met varen hebben.

Mevrouw **Stylianou** (D66) vindt dat het CDA een goed punt maakt. Graag ziet zij nog wel de cijfers.

D66 kijkt uit naar het Uitvoeringsprogramma Waterkwaliteit. Er moeten veel dingen geregeld, zoals de oevers. In de voorbereiding ziet D66 graag dat het college ook het afwegingskader De ladder voor oevers opneemt.

Qua beheer is er grote behoefte aan maatwerk en ecologische kennis. Er is een havenmeester. Mogelijk kan Utrecht ook een oever-./natuurmeester aanstellen?

Tijdens de Raadsinformatiebijeenkomst werd de optie genoemd om bij vergunningen en extra gebruiksvergunningen expliciet te toetsen op de effecten van ecologie en eventueel mitigerende maatregelen te nemen.

D66 is blij dat de eisen voor aanlegvergunningen worden aangescherpt. Kan waterkwaliteit ook worden meegenomen in het eisenpakket? Voor mensen met een fysieke beperking zou het water toegankelijker moeten worden gemaakt. Kan het college iets vertellen over het aanpassen van opstapplaatsen en de bereikbaarheid hiervan?

De heer **Dijkstra** (CDA) schrikt ervan dat D66 de schaarse vergunningen even in een zin propt. Het is best een ding. Een bedrijf verzorgt al jarenlang de boten. Het bedrijf investeerde fors in de elektrificatie van haar vloot. Dat is gelukt en nu komt er onzekerheid bij dergelijke bedrijven. Er gaan vijftien jaren overheen om de investering terug te verdienen. Overigens is het CDA voor het opengooien van de markt, maar deze bedrijven moeten wel de mogelijkheid krijgen om hun investering terug te verdienen.

Mevrouw **Stylianou** (D66) stelt dat dit gaat over de ligplaatsvergunning voor exploitanten. Zij sprak zojuist over de aanlegvergunningen voor particulieren. D66 snapt dat ligplaatsvergunningen voor exploitanten op termijn worden omgezet van onbepaalde naar bepaalde tijd. Alle ondernemers moeten een kans krijgen in het vergunningenproces. D66 wacht het voorstel voor de procedures van het college af, dat samen met de ondernemers wordt opgesteld.

De heer **Dijkstra** (CDA) leest dat er gemikt wordt op een overgangsregeling voor vijf jaar. Bedrijven kunnen hier niets mee. Hen moet rechtszekerheid worden geboden. Wat is volgens D66 een redelijke overgangstermijn?

Mevrouw **Stylianou** (D66) zegt dat dit met de ondernemers besproken moet worden. Zekerheid is belangrijk.

Mevrouw **Stylianou** (D66) zegt over 15 jaar dat D66 blij is hoe het nu in de visie staat. D66 heeft geen aanwijzingen dat de overgangstermijn moet worden aangepast.

De voorzitter geeft het woord aan de volgende spreker.

Mevrouw **Oskam** (PvdD) bedankt voor het vele werk dat ambtenaren aan deze visie hebben gehad. Het onderzoeken goede plekken voor meer water- en oeverplanten, het niet vrijstellen van vaartuigen op fossiele brandstoffen bij emissievrij, het verbod op versterkte muziek en meer handhaving op het water zijn goede punten. De fractie vindt het uitgangspunt voor de visie verkeerd. Het is te veel gericht op recreatie en vermaak van de mens. Recreatie en sport worden zelfs een basisbehoefte genoemd. Is het college bereid dit aan te passen? Ecologie had vanaf het begin meegenomen moeten worden en moet een grotere prioriteit krijgen. Het is onvoldoende om te verwijzen naar de visie Water en Riolering. De grote inzet op het nog meer faciliteren van recreatie heeft grote negatieve gevolgen voor ecologie, waterdieren en de waterkwaliteit. De fractie vreest dat de deadline voor de Kaderrichtlijn Water niet wordt gehaald. In sommige wateren in Utrecht is al geen leven meer te vinden. Als er meer planten en oevers worden aangelegd is het belangrijk deze niet worden vernield door recreanten. Hoe gaat het college hiervoor zorgen? Kan het college toezeggen dat de belangen van flora en fauna boven die van recreanten worden gesteld?

De heer **Van den Enk** (Student&Starter) vraagt waar studenten die in Utrecht op kamers wonen naartoe moeten om te zwemmen en te recreëren?

Mevrouw **Oskam** (PvdD) heeft niet gezegd dat recreanten geen plaats mogen hebben in de stad. De ecologie is wat haar fractie betreft belangrijker dan overal maar kunnen recreëren. Mevrouw Oskam maakt de plannen niet. Zij geeft alleen aan het college mee dat er rekening moet worden gehouden met de ecologie.

De fractie van de PvdD is bang dat er meer wandel- en fietspaden komen die het groen vernietigen. Kan het college toezeggen dat er geen paden meer worden aangelegd op ecologisch waardevolle oevers?

De meeste oevers zijn strak en technische efficiënt en niet natuurlijk. Langs de Leidse Rijn zijn prachtige planteneilanden aangelegd. Kan het college toezeggen dat dit ook wordt geregeld bij het doortrekken van de Leidse Rijn, zodat de ecologie, hier wel, vanaf het begin een grote rol speelt?

Hoe staat het college tegenover de motie ‘Maak van stenen barrières groene oevers’, met het verzoek om 30 procent van de harde oevers om te vormen naar natuurinclusieve oevers? De Partij voor de Dieren wil deze motie graag indienen in de raad. Kan het college aangeven wanneer de plannen, die samen met het waterschap zijn gemaakt voor de Stadsbuitengrachten, de Kromme Rijn en de Vaartsche Rijn, tot uitvoering komen?

Het college wil stapsgewijs 50 procent meer vaartuigen toestaan en allerlei uitzonderingen voor het invoeren van emissievrije vaartuigen op 1 januari 2025. Er wordt niet gekeken naar de overlast voor flora en fauna en voor omwonenden en de historische grachten. In november is nog melding

gedaan van een verdrievoudiging van het aantal incidenten op de stadswateren tussen 2019 en 2021.

De heer **Stam** (PvdA) vraagt hoe de Partij voor de Dieren denkt over waterboa's.

Mevrouw Oskam (PvdD) vertelt dat haar fractie zich zorgen maakt over het feit dat er onvoldoende geld en capaciteit voor handhaving is. Er komt nog een voorstel naar de raad. Nog niet duidelijk is of het geld uit het groenbudget komt. Kan het college toezeggen dat het groenbudget ook echt aan groen en natuur wordt besteed? Het geld is hard nodig voor de 60.000 extra bomen in Utrecht. Een indiener van een zienswijze stelt voor om de financiën te halen uit de havengelden, sluisgelden, liggelden en exploitatievergunningen.

Biodiversiteit en Utrecht als pretpark: Het college stelt dat het gebruik van wateren niet mag leiden tot een achteruitgang van de waterkwaliteit en de onderwaternatuur. Het college wil dat iedereen binnen tien minuten fietsen bij een buitenzwemlocatie is. Dit is onrealistisch en het is te belastend voor mens en dier om overal maar te mogen zwemmen. De Kromme Rijn bij Amelisweerd tot officieel zwemwater bestempelen met toiletten, fietsenstallingen en zwemtrapjes, dat moet men niet willen. Kan de wethouder toezeggen dat zwemwater niet doorgaat als het de ecologie schaadt?

De heer **Dijkstra** (CDA) krijgt de indruk dat de Partij voor de Dieren wil dat er minder mensen in de stad komen en dat men maar ergens anders naar toe moet gaan. Hoe ziet de fractie dat?

Mevrouw **Oskam** (PvdD)zegt dat haar betoog uitsluitend gericht is op recreanten in en op het water. Het is niet passend om nu te stellen dat we meer of minder mensen in Utrecht willen.

De heer **Dijkstra** (CDA) wijst op het groeiend aantal bewoners. Er is een toenemend gebrek aan ruimte. Mensen zullen zich ook bewegen in de stad. De Partij voor de Dieren geeft aan dat er niet meer ruimte voor bewegen mag worden geboden. Hoe is de fractie van plan om het toenemend aantal mensen te rijmen met de toenemende behoefte om te bewegen?

Mevrouw **Oskam** (PvdD) vindt bewegen wat anders dan overal kunnen zwemmen en varen. Mensen hebben niet automatisch het recht om 'de hele boel over te nemen', ten koste van. Mensen moeten kunnen ontspannen, maar niet ten koste van.

Mevrouw **Stylianou** (D66) vraagt hoe belangrijk de Partij voor de Dieren de gezondheid van zwemmende kinderen vindt.

Mevrouw **Oskam** (PvdD) verwijst naar meerdere zwembaden in Utrecht. Bij de Muntsluis en Veilinghaven kan best wel worden gezwommen. De fractie komt op voor de belangen van de natuur. Natuurlijk is zij voor de gezondheid van kinderen. Dat betekent niet dat kinderen overal maar moet kunnen zwemmen, ten koste van de ecologie.

Mevrouw **Stylianou** (D66) wijst erop dat zwembaden aan het eind van hun capaciteit zitten. Ontkent de Partij voor de Dieren dat het hebben van een officiële zwemplek voor de gezondheid van de zwemmers is? Vindt de fractie dat niet belangrijk?

Mevrouw **Oskam** (PvdD) ontkent dat niet. Ze heeft ook niet gezegd dat ze kinderen het zwemmen wil ontzeggen. Ze wil menselijke maat en ruimte voor zowel mens, dier en natuur. De balans tussen ecologie en mensen is er niet als men met 1500 mensen in een natuurplas gaat zwemmen.

De heer **Van den Enk** (Student&Starter) zegt dat de stad inderdaad niet wil dat er door 1500 personen in een natuurplas wordt gezwommen. Deze visie pleit juist daarom voor spreiding.

Mevrouw **Oskam** (PvdD) heeft niet gezegd dat niet tot spreiding moet worden overgegaan. Ze wil alleen niet dat in de natuurplas of in de Kromme Rijn bij Amelisweerd wordt gezwommen.

De heer **Stam** (PvdA) verwacht een probleem als niet tot spreiding van zwemplekken wordt overgegaan. In de zwembaden mogen tieners niet komen, omdat ze daar overlast veroorzaken. Kinderen verdienen een basisbehoefte. Zwemmen is een basisbehoefte.

Mevrouw Oskam (PvdD) noemt als basisbehoeften: voedsel, veiligheid en onderdak. Het is te zwaar om zwemmen een basisbehoefte te noemen. Natuurlijk moeten mensen kunnen bewegen, maar niet alles moet kunnen. Waarom gaan ze niet naar een andere gemeente? Waarom moet het allemaal maar in Utrecht plaatsvinden?

De heer **Stam** (PvdD) concludeert dat de menselijke maat ver te zoeken is bij de Partij voor de Dieren, als kinderen nergens mogen en kunnen zwemmen.

Mevrouw Oskam (PvdD) heeft niet gezegd dat kinderen niet mogen zwemmen. Op bepaalde locaties zou niet of minder gezwommen mogen worden. De heer Stam legt mevrouw Oskam woorden in de mond die zij niet prettig vindt.

De fractie is blij met het nachtelijk vaarverbod voor pleziervaartuigen, maar waarom pas vanaf 23:00 uur? De Partij voor de Dieren ziet liever dat het vaarverbod om 22:00 uur ingaat. Dit is fijner voor watervogels die ’s nachts in de slaapstand gaan. Kan het college dit toezeggen? Anders dient de Partij voor de Dieren hierover een motie in. Onlangs kwam een enorm plezierjacht vast te zitten bij een brug op de Oude Gracht. Kan het college toezeggen dat deze ‘monsters’ niet meer over de grachten en andere wateren met lage bruggen mogen varen?

Mevrouw Stylianou (D66) zegt dat dit zou betekenen dat dergelijke pleziervaartuigen over het Amsterdam-Rijnkanaal zouden moeten varen. Dat is onveilig. Wat vindt mevrouw Oskam van de veiligheid van de aanwezigen op die pleziervaartuigen?

Mevrouw Oskam zegt dat het om een behoorlijk jacht ging. Dat kan zichzelf wel weren. Zij heeft niet gehoord dat varen over het Amsterdam-Rijnkanaal niet veilig zou zijn. Mogelijk zijn de singels geschikt, maar zeker niet de Oude Gracht.

Emissievrij varen per 1 januari 2025 is voor de fractie van de PvdD het absolute minimum. Het college schrijft dat er pas vanaf 2025 een verbod komt voor vaartuigen met een brandstofmotor op de Kromme Rijn. Eerder wensten Utrecht, Bunnik en HDSR om dit vanaf 1 januari 2024 te verbieden. Op 5 juli werd er een motie aangenomen waarin HDSR hierom vroeg. Kan het college toezeggen zich hiervoor alsnog in te spannen samen met HDSR en Bunnik?

Waarom hoeven vaartuigen voor evenementen pas in 2030 emissievrij te zijn?

De **voorzitter** geeft het woord aan de heer Stam van de PvdA.

De heer **Stam** (PvdA) zegt dat de hittestress in de stad toeneemt. Het is wezenlijk van belang dat inwoners zich gratis en goed bereikbaar kunnen verkoelen in de stadswateren. De stad groeit, maar het stadswater groeit nauwelijks mee. Er moet werk worden gemaakt van het officieel maken van zwemplekken bij de Werkspoorhaven, Papendorp, Amelisweerd en de Voorveldsepolder. Hier liggen de grootste kansen om op korte termijn officiële zwemplekken te realiseren en faciliteiten aan te bieden zoals toiletten, fietsrekken en misschien zelfs een gemeentelijke douche. De Muntbrug en Veilinghaven zijn populaire zwemplekken. Ook met dit verbod kunnen zwemmers niet meer worden weggedacht. Hier ontstaat een spanningsveld tussen bewoners die vrezen voor de leefbaarheid en zwemmers die verkoeling en recreatiemogelijkheden nodig hebben. De PvdA pleit voor het zoeken naar een werkbare oplossing, door enerzijds basisfaciliteiten te bieden,

overlast te verminderen en ook om bezoek en overlast ’s avonds laat te beperken. De PvdA vraagt de wethouder om in gesprek te gaan met het waterschap om te kijken naar kansrijke zwemplekken in de Vecht.

De heer **Van den Enk** (Student&Starter) vraagt hoe de PvdA van plan is om te gaan handhaven.

De heer **Stam** (PvdA) legt uit dat zwemmen niet zozeer een probleem is. Het gaat om de overlast ‘s avonds laat. Na 23:00 uur moet je dat niet willen. Bewoners verdienen het om gehoord te worden. Het is zoeken naar een oplossing. De PvdA is benieuwd naar de uitkomst van de onderzoeken, zodat zwemplekken kunnen worden gerealiseerd, waarbij de leefbaarheid in het oog wordt gehouden.

Mw. **Heijne** (GroenLinks) informeert of de veiligheid van de kinderen die daar zwemmen ook speelt voor de PvdA.

De heer **Stam** (PvdA) antwoordt dat die veiligheid zondermeer een belangrijke rol speelt. Het zit fundamenteel in het onderhouden van water en waterkwaliteit. De PvdA pleit niet zozeer voor het maken van een officiële zwemplek. Het is zoeken naar een betere situatie en de beste maatregelen om de overlast te beperken. De bestaande situatie is niet goed genoeg. Er moet naar een situatie worden gekeken waarin veiligheid gegarandeerd wordt en dat er toiletten komen zodat zwemmers en recreanten niet langer hun behoefte doen in achtertuinen.

De heer **Vintges** (VVD) vraagt of de PvdA met hem van mening is dat de plekken nog meer aantrekkingskracht krijgen als die veiliger worden gemaakt en toiletten worden geplaatst. Is het niet juist belangrijk dat wordt gehandhaafd?

De heer **Stam** (PvdA) zegt dat de overlast zodanig dat er echt iets moet worden gedaan aan de bestaande situatie. De aantrekkingskracht van een of twee toiletten is niet zodanig dat er een volksmenigte op afkomt. Het is een deel van de oplossing en geen volledige oplossing.

De heer **Usta** (DENK) vraagt of het een idee is om te kijken naar tijdstippen, capaciteit en aantallen. In combinatie met handhaving kan dat goed verlopen.

De heer **Stam** (PvdA) vindt de tijden een belangrijk onderdeel en handhaving hoort daarbij. Het is zoeken naar het realiseren van spreiding. In die zin sluit de PvdA zich aan bij de opmerking van D66 dat er tot spreiding moet worden overgegaan wil het plan haalbaar zijn om iedereen de mogelijkheid te bieden om af te koelen in het water.

Over riooloverstortingen moet duidelijk worden gecommuniceerd. Het Utrechtse water en in het bijzonder het Merwedekanaal zijn naast natuurgebied en doorstroomgebied ook een enorm sportgebied voor zeilers, roeiers, waterscouts en suppers. De PvdA hoopt dat de wethouder de vrees over liggeld kan wegnemen en waterscouts kan betrekken bij het voortraject van het Merwedekanaal. Graag ontvangt de PvdA de toezegging om de cijfers toe te voegen aan de recreatieactiviteiten van het Merwedekanaal, anders volgt een motie.

Sporten voor 2600 roeiers wordt hen steeds lastiger gemaakt. Voor sportwater liggen er kansen in het Merwedekanaal en het water in Rijnenburg belangrijk. Het college wordt opgeroepen om meer dan alleen de ambitie te hebben om het gesprek aan te gaan en bijvoorbeeld met een gedeelde raad integraal op het gebied van sport, ruimtelijke ordening en energie vragen te beantwoorden en rond te sturen.

Waterverkeersveiligheid neemt af bij meer drukte op het water. Bootverhuurders, waterrecreanten en sporters geven aan hoe de drukte nu al leidt tot gevaarlijke situaties op het Merwedekanaal en de stadssingels. Met het doortrekken van de Leidse Rijn zal het probleem nog groter worden. De

PvdA ziet graag dat er een vaste waterboa komt. Deze kan worden bekostigd door de bijdrage van bootverhuurders of het verhogen van de leges voor een vergunning. Kan het college de kosten en de mogelijkheid van een waterboa inzichtelijk maken. De PvdA sluit zich aan bij het voorstel om de vergunning te koppelen aan e-learing verkeersveiligheid.

Vervolgens geeft de voorzitter het woord aan mevrouw Nederhand.

Met mevrouw **Nederhand** (VOLT) keken velen met veel interesse uit naar de Visie Stadswater. De informatieavond werd druk bezocht. Er was een uitgebreid participatieproces. Veel mensen zijn blij met de manier waarop ze betrokken zijn. Een groot compliment want zoveel tevredenheid komt niet vanzelf.

In de visie is het belang van waterkwaliteit weinig terug te vinden. VOLT maakt zich zorgen over het plan om in de zomer meer boten te laten varen.

Op het gebied van waterkwaliteit is Nederland hekkensluiter in heel Europa. Er moeten grote stappen worden gemaakt om in 2027 te voldoen aan de Europese normen. Dit onderwerp wordt nu al gezien als de nieuwe stikstofcrisis. Nederland moet aan de bak om ervoor te zorgen dat het water schoner wordt. Gebruik van water en de kwaliteit van water kunnen niet los van elkaar worden gezien. Het college geeft aan beide onderdelen prima van elkaar te kunnen scheiden. Volgens deze visie kan het allemaal met elkaar samengaan. Waar vindt het college ruimte voor die extra plannen zonder in te leveren op waterkwaliteit? Voor VOLT verdient schoon water meer aandacht. De fractie stelt voor om een uitgangspunt aan de visie toe te voegen: ‘De ambitie voor het Utrechtse oppervlaktewater’, zoals opgenomen in de visie Water en Riolering. Kan de wethouder toezeggen dit uitgangspunt te zullen toevoegen?

Meer boten op het water: Dit college is voorstander van een bruisende stad. Nu ligt er ook een plan voor bruisend stadswater. VOLT maakt zich zorgen over het plan om meer boten te laten varen op drukke zomerdagen. Deze zorgen worden gedeeld door bewoners en organisaties. Zij willen meer gebruik van het water, maar ze zien ook dat het soms gevaarlijk kan worden. Hoe zorgt het college ervoor dat het aantal gevaarlijke situaties niet verder zal stijgen?

Mevrouw **Stylianou** (D66) vraagt wat VOLT wil toevoegen aan het raadsvoorstel. Op pagina 2 van het voorstel staat immers dat het gebruik van stadswater niet mag leiden tot een verslechtering van de aanwezige natuur en biodiversiteit.

Mevrouw **Nederhand** (VOLT) zegt dat niet verslechteren het minimale is om op in te zetten bij het volgen van de Europese richtlijnen. De waterkwaliteit moet veel beter worden. Niet verslechteren is niet hetzelfde als verbeteren. Utrecht moet meer inzetten op de verbetering van de waterkwaliteit.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) vraagt of VOLT deelt dat als uitgangpunt moet worden genomen dat natuur en biodiversiteit worden versterkt en dat met dat uitgangspunt in gedachte kan worden beoordeeld hoe stadswater wel of niet kan worden gebruikt.

Mevrouw **Nederhand** (VOLT) spreekt nu voor een fractiegenoot, maar zij gokt dat GroenLinks en VOLT hier op een lijn zitten.

De verwachting is dat het aantal vaarbewegingen op drukke zomerdagen met 50 procent kan groeien. Er worden maatregelen genoemd rondom regels, handhaving en veiligheid. Oplossingen en nieuwe regels werken alleen als deze worden gehandhaafd. Volgens dit voorstel komt de handhaving te liggen bij de vaste organisatie van de gemeente. De ervaring leert dat er bij Handhaving geen capaciteit is voor extra taken. Als Utrecht meer boa’s op het water wil, dan moet

er meer geld bij, of het gaat ten koste van handhaving elders. Hoe ziet het college dit? Hoe zorgt het college dat extra vaarbewegingen niet gaan leiden tot extra ongevallen?

De **voorzitter** geeft het woord aan mevrouw Heijne.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) vindt het mooi dat na een lange voorbereiding nu kan worden gepraat over de visie Stadswater. Water hoort bij Utrecht. Tegelijkertijd schuurt het gebruik van het stadswater ook met leefbaarheid, natuur en biodiversiteit.

In de visie staan twaalf ambities en twee uitgangspunten voor de omgang met die ambities. Dan zijn er nog tien leidende principes voor afwegingen.

De afwegingsprincipes zijn essentieel om te bepalen hoe wordt omgegaan met de twaalf ambities. Niet alles kan overal en niet alles kan tegelijk. Het is jammer dat die afwegingsprincipes geen onderdeel zijn van het raadsvoorstel. GroenLinks ziet deze graag opgenomen in het raadsvoorstel. GroenLinks is voor het behoud en verbeteren van gezond water. Leefbaarheid moet in balans zijn met rust en leefbaarheid voor bewoners in de stad.

Het tweede uitgangspunt, als het gaat om behoud en verbeteren van gezond water en de stelling dat dit niet mag leiden tot verslechtering, lijkt weinig ambitieus. Het uitgangspunt is dat natuur en biodiversiteit worden versterkt. Daarna kan worden beoordeeld hoe het stadswater kan worden gebruikt. Het college wordt gevraagd om het als uitgangspunt op te nemen in de visie, zoals eerder ook door VOLT is gevraagd.

Is het noodzakelijk om de uitvoeringsprogramma's integraal te beoordelen? Het leidt tot vertraging van de uitgangspuntennotitie op waterkwaliteit.

GroenLinks zet vraagtekens bij het stimuleren van groei. Met meer bewoners zal het water meer gebruikt worden, maar dit moet in goede banen worden geleid en gefaciliteerd. Het college moet niet inzetten op stimuleren.

Mevrouw **Oskam** (PvdD) vraagt of GroenLinks het aantal mensen van buiten, die hier willen varen en zwemmen, wil terugdringen.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) zegt dat de Partij voor de Dieren goede voorstellen deed, met geen concessies doen ten aanzien van emissievrij.

Inzake de groene oevers kan GroenLinks zich aansluiten bij de opmerkingen van de Partij voor de Dieren, net als bij het voorstel om 30 procent van harde oevers om te zetten naar groene oevers.

Mevrouw **Stylianou** (D66) vraagt of voornoemde 30 procent niet beter in een uitvoeringsprogramma thuishoort.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) antwoordt dat dit wellicht het geval is. Het maakt niet uit in welk uitvoeringsprogramma het belandt, als het maar landt.

Waterscouts moeten ook een plek worden gegeven. Liggeld is een dilemma. Iedereen moet betalen voor het gebruik van het water, maar het is inderdaad een aanslag op het budget van de waterscouting. Hoe kijkt de wethouder aan tegen dit vraagstuk?

Het spreiden van buitenzwemplekken over de stad is een goed plan. Het is goed om op meerdere plekken met name kleinschalige locaties aan te wijzen. Moeten de vijf populairste locaties officieel zwemwater worden? De gemeente wil buitenzwemmen ontmoedigen, of verbieden als het conflicteert met andere functies, zoals veiligheid en gezondheid. Dat er veiligheidsissues en

overlast aan de orde zijn is overduidelijk. Is het dan zinvol om een onderzoek te starten naar die officiële zwemplekken?

De heer **Dijkstra** (CDA) vraagt of GroenLinks met hem van mening is dat het officieel maken van een zwemplek een manier is om die plek veilig te maken.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) is benieuwd hoe dat dan zou moeten gebeuren. De Veilinghaven is een haven. Daar varen boten en die blijven er varen. GroenLinks vreest dat er veel meer mensen afkomen op een officiële zwemplek.

De heer **Dijkstra** (CDA) veronderstelt dat er vooral boten aangemeerd liggen in een haven. Het is geen komen en gaan van schepen. Op zo een plek moet het toch mogelijk zijn om er veilig te zwemmen met voorzieningen. Het kan toch helpen als er een officiële plek van wordt gemaakt?

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) antwoordt dat GroenLinks het anders ziet.

Mevrouw **Stylianou** (D66) vraagt of GroenLinks wel een voorstander is van het veiliger maken en het verbeteren van de waterkwaliteit op die plekken.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) denkt dat minimaal de waterkwaliteit van niet officiële zwemlocaties moet worden verbeterd. GroenLinks wil niet op een plek die concentratie. Er moet steeds worden gezocht naar de balans tussen leefbaarheid en levendigheid.

Utrecht hanteert bij het zoeken naar locaties voor officiële zwemplekken het criterium van de RUD Utrecht van meer dan 50 zwemmers per dag gedurende meer dan vijf dagen per jaar. Het criterium is prima voor de provincie. GroenLinks zou voor de stad Utrecht een ander uitgangspunt willen hanteren, waarin ook de natuur en leefbaarheid worden meegenomen. Wat is daarop de reactie van het college?

Betreffende de eerlijke verdeling van schaarse ruimte en ligplaatsvergunningen sluit GroenLinks zich aan bij de opmerking van D66.

GroenLinks sluit zich aan bij de vraag van de PvdD over emissievrij op de Kromme Rijn, net als bij het punt over emissievrij voor evenementen. Kan dat niet eerder dan 2030?

Veel pleziervaartuigen varen vanaf het Amsterdam-Rijnkanaal het Merwedekanaal in. Ze denken dan door de Muntsluis te kunnen. Echter de sluis moet 48 uur van tevoren worden gereserveerd. Als aan het begin van het Merwedekanaal een bord wordt geplaatst met de reserveringsinformatie dan scheelt dat veel (kerend) vaarverkeer.

GroenLinks sluit aan bij het punt van toegankelijkheid, zoals door D66 naar voren gebracht.

De heer **Dijkstra** (CDA) constateert dat het stadswater leeft. Het is mooi om te zien dat velen deelnemen aan het debat. Complimenten zijn er voor de wethouder en de ambtenaren die zich bezighielden met deze mooie visie.

Over het algemeen is het CDA enthousiast over de visie. Een kritische noot is dat er weinig wordt gesproken over de financiële dekking. Kan de wethouder hierop nader ingaan? Waar gaan wat het college betreft de zwaartepunten liggen? Het toegankelijk maken van zwemwater levert spanning op door drukte, overlast en onvoldoende kennis van regels. Handhaving is belangrijk instrument om toe te passen. Het CDA zou een lans willen breken voor inzetten op handhaving.

Mevrouw **Nederhand** (VOLT) las in de visie dat de kosten voor handhaving uit de bestaande gemeentelijke middelen moeten worden betaald. Wat stelt het CDA dan extra voor?

De heer Dijkstra (CDA) komt hier nog op terug in zijn bijdrage.

Vijftig procent meer vaartuigen zou Utrecht kunnen opvangen. De gracht wordt gezien als een snelweg, waar veiligheid de enige graadmeter is. Dat is niet de menselijke maat. Het centrum van Utrecht moet geen pretpark worden, maar een plek waar een redelijke hoeveelheid bezoekers en inwoners mag en kan komen en waar gestuurd wordt op aantallen. Dat is wat anders dan dat iedereen recht heeft op zwemwater. Het CDA is benieuwd hoe het stadswater toegankelijker kan worden gemaakt voor vaartuigen, ook voor mensen uit andere wijken. Een betere verbinding met andere wijken ontbreekt. Kan de wethouder hierop reageren?

Op welke termijn moeten bezoekers van buiten emissieloos varen? Blijft doorvaart dan wel mogelijk?

Mevrouw Oskam (PvdD) meent dat voor bezoekers ook het jaartal 2030 geldt, net als bij evenementen. Wat vindt het CDA daarvan?

De heer **Dijkstra** (CDA) vindt dat voor mensen, die alleen langsvaren en niet stad ingaan, nogal extreem om dat in te voeren. Een grote groep bezoekers krijgt geen toegang meer. Dat is een vergaande maatregel.

De heer **Vintges** (VVD) vraagt wat het CDA dan voorstelt.

De heer **Dijkstra** (CDA) stelt voor om in gesprek te gaan over wat een redelijke termijn is voor welke groep mensen. Dat geldt ook voor ondernemers. Per groep moet worden bekeken wat handig is.

De heer **Vintges** (VVD) vraagt of het CDA het met de VVD eens is dat niet met harde jaartallen moet worden gewerkt, maar dat in overleg moet worden getreden.

De heer **Dijkstra** (CDA) is het daarmee eens.

Mevrouw **Stylianou** (D66) vraagt wat het CDA wil doen met boten die niet omgebouwd kunnen worden, omdat het technisch niet mogelijk is.

De heer **Dijkstra** (CDA) kreeg die berichten. Het zou gaan om vaartuigen die in Utrecht liggen. Het CDA is geneigd om richting die groep wat minder schappelijk te zijn. Het is geen grote groep. Ze zullen toch maar moeten investeren.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) is benieuwd wat het CDA zegt tegen bewoners in de binnenstad binnen de milieuzone.

De heer **Dijkstra** (CDA) herhaalt dat de gemeente voor de groep bootjes die niet omgebouwd zou kunnen worden minder schappelijk hoeft te zijn, dan bijvoorbeeld de ondernemers die vijftien jaar nodig hebben om hun investering terug te verdienen.

Het CDA ziet graag dat zwemplekken, zoals op de kaart aangegeven van niet officieel naar officieel gaan. Hoe staat het onderzoek ervoor? Op bepaalde plekken in de stad zijn openbare toiletten noodzakelijk, bijvoorbeeld naast de Oosterkade.

Het CDA is benieuwd hoe het staat met een eventuele heropening van de Nieuwe Gracht.

De heer **Nyqvist** (Stadsbelang Utrecht) vraagt of het nog wel zuiver is als verschillende groepen op een andere manier worden benaderd vanuit het bestuurlijke aspect van de gemeente.

De heer **Dijkstra** (CDA) zegt dat rechtszekerheid iets is waar die rode lijn ligt. Alle groepen moeten in dezelfde gevallen hetzelfde worden behandeld. Toegang tot markten daar blijft CDA voor staan.

Voor ondernemers op het water moet de overgangsregeling in het kader van elektrificatie redelijk zijn. Schuttevaer heeft 15 jaar nodig om de investering eruit te halen. Het CDA stelt voor om met de betreffende ondernemers te bespreken hoelang zij nodig denken te hebben. Daar moet dan ook een streep worden getrokken.

De heer **Stam** (PvdA) steunt de lijn van het CDA volledig hierin. Echter, het is nog geen prangend probleem omdat er nog geen tijdelijke vergunningen zijn uitgegeven.

De heer **Dijkstra** (CDA) vindt het gewoon belangrijk om de overgangstermijn bespreekbaar te maken, zodat de ondernemers weten waar zij aan toe zijn.

Mevrouw **Oskam** (PvdD) vraagt of het klopt dat het CDA het belangrijker vindt dat er geld terug verdiend wordt dan dat klimaatverandering aangepakt wordt.

De heer **Dijkstra** (CDA) heeft dat niet gezegd.

Gebruikers moeten meer gaan betalen, wat het CDA betreft. Ook toeristen. Ook nieuwe ondernemers zouden hun bijdrage mogen leveren om de boel schoon en netjes te houden. Het CDA is een voorstander van het uitbreiden van sanitaire voorzieningen.

Mevrouw **Nederhand** (VOLT) bedoelde te vragen hoe extra handhaving moet worden betaald.

De heer **Dijkstra** (CDA) antwoordt dat de raad gaat over het verdelen van middelen. Als er mooie plannen zijn voor deze stad, dan ziet het CDA te vaak dat er niet op de juiste manier uitvoering aan wordt gegeven.

De voorzitter geeft het woord aan de heer Nyqvist voor zijn bijdrage.

De heer **Nyqvist** (Stadsbelang Utrecht) spreekt van een goede visie en nota. De situatie kan alleen maar beter worden als de weg van elektrificeren wordt gevolgd.

Stadsbelang Utrecht volgde de correspondentie van de waterscouts. Als er een club mensen is die het verdient om te genieten van het water dan zijn het de scouts. Dat zijn zeer waardevolle lieden voor de toekomst. Ze hebben van jongs af aan op die bootjes geleerd wat ze moeten doen als het fout dreigt te gaan. Het mogelijk zijn dat er een ruimere plek wordt ingedeeld voor deze categorie, die bovendien een zeer zwaar educatief aspect met zich meedragen.

Alle maatregelen moeten worden gehandhaafd, dus zullen er keuzes gemaakt moeten worden.

Bij het woord vergunningen krijgt de fractie van Stadsbelang Utrecht steeds uitslag van de discussies die plaatsvonden over de standplaatshouders en de mineure antwoorden van de zijde van het college en geen enkele manier van reageren of in positieve zin rekening houden met de belangen van die categorie. Wanneer de heer Nyqvist de tekst zo leest, ziet hij alweer een nieuw aanbestedingsbeleid komen voor bepaalde locaties, die volgens de Europese regels ongetwijfeld heel zuiver zouden kunnen worden behandeld, maar die de belanghebbenden in de kou gaat zetten. Is die vrees terecht? Zo ja, wat is het college van plan eraan te doen?

De heer **Dijkstra** (CDA) vraagt of Stadsbelang Utrecht vindt dat bijvoorbeeld de ondernemer met de grote toeristenboten (Schuttevaer) het recht heeft om er altijd te blijven zitten en dat niemand anders het recht zou hebben.

De heer **Nyqvist** (Stadsbelang Utrecht) is een groot voorstander van het begrip vrijheid. In de afweging van belangen in de hele nota voor de een wat meer ruimte is gecreëerd dan voor de ander. Dat is niet op een millimeter te wegen. Daarom vindt hij het ook zo een goede nota. De uitvoerders van het beleid moeten een bepaalde speelruimte krijgen, door hier en daar wat te schuiven en te zorgen dat het resultaat positief is.

De heer **Dijkstra** (CDA) vraagt of Stadsbelang Utrecht er voorstander van is dat één reder alleen de kans mag hebben om in de stad te exploiteren, of moeten andere ondernemers die kans ook krijgen?

De heer **Nyqvist** (Stadsbelang Utrecht) zegt dat die grote tegen kleine ondernemingen moet gaan strijden, wanneer er een aanbesteding zou komen. De uitkomst moge duidelijk zijn. Dat laat onverlet dat het spel volgens de regels moet worden gespeeld.

De **voorzitter** geeft het woord aan mevrouw Alblas.

Mevrouw **Alblas** (ChristenUnie) spreekt namens haar fractie dank uit aan het college voor deze visie en aan de ambtenaren voor alle uitleg tijdens de technische sessies hierover. Ecologie en natuur hadden meer aandacht mogen krijgen. Het is slechts een van de twaalf ambities en zelfs dan wordt het nog gelinkt aan recreëren door de mensen in plaats van recreëren door dieren. ChristenUnie deelt de zorg over de waterkwaliteit. De fractie hoopt dat er ruim baan komt voor het kwalitatief vergroenen van oevers en dat er aandacht blijft voor het leven onder water.
Mevrouw Alblas sluit zich aan bij de vraag van GroenLinks over het samenvoegen van verschillende beleidsstukken. Handhaving van vaarregels is eerder genoemd en was een duidelijk onderwerp in de RIB. De fractie van ChristenUnie sluit graag aan bij eerdere gedachtes van o.a. D66 hierover. Verplicht uitleg geven over de vaarregels aan mensen die kano's of sups huren kan ook een goed idee zijn. Is de wethouder bereid om dat verplicht te stellen?
Recreëren en veiligheid kunnen met elkaar schuren. Varen en zwemmen gaat niet overal veilig samen. Er zijn wisselende belangen. Kan de wethouder bevestigen dat er een concreet plan hoe dit aan te pakken? Tegelijk weten we dat groei kan, want er is ruimte voor 50 procent meer boten op een drukke zomerdag. Wat ChristenUnie betreft is dat geen reden om daar ook actief op te sturen. De veiligheid van mensen komt nu al in het geding. Geluidsoverlast zal toenemen en het gaat ten koste van de waterkwaliteit en de natuur. De wethouder wordt gevraagd te reflecteren op deze zaken. De fractie is geen voorstander van zwemplekken officieel maken. De noodzaak van meer zwemplekken ziet zij echter wel. Het aantal informele plekken zou moeten worden uitgebreid. Belangrijk is dat het veilig is voor alle watergebruikers en dat overlast wordt voorkomen. De bewaking van waterkwaliteit moet ook worden meegenomen, zoals gevraagd in de motie Informeel zwemwater van 21 juli 2022. De fractie van ChristenUnie is blij met de optie om struiken aan te brengen bij drukbezochte informele zwemlocaties. Dan wordt het hopelijk meer alleen zwemmen en minder recreëren, waardoor er minder overlast zal zijn. Meer groen draagt bij aan meer natuur in de stad. Daar worden mensen en dieren blij van. Wat de fractie betreft wordt emissievrij varen niet naar achter in de tijd uitgesteld. Wel kan er een uitzondering worden gemaakt voor de scouting tot hooguit 2030. Hopelijk kan de gemeente de waterscouts wijzen op subsidies en fondsen, die kunnen helpen bij grote kosten. Deelnemende boten aan evenementen zoals Pride varen bij voorkeur op emissievrije boten. Dat voor varende woonschepen nu een uitzondering wordt gemaakt, begrijpt de ChristenUnie, maar dat hoeft niet voor eeuwig te zijn. Het is ook niet fair om er een vaste datum op te zetten. Kan de wethouder blijven monitoren, de raad op de hoogte houden wanneer het wel haalbaar is en dan met een voorstel komen? De eigenaren van de varende woonschepen moeten ruim op tijd horen wanneer hun schip emissievrij moet zijn.

Utrecht Standaard Toegankelijk wordt duidelijk nog niet toegepast, terwijl mensen in een rolstoel ook graag willen zwemmen of in een boot mee willen varen. Veel kades zijn ontoegankelijk. De hoogtes van de kades verschillen, waardoor het lastig is om de rondvaartboten erop aan te passen. Het zou mooi zijn als er afspraken over gelijke kadehoogtes gemaakt kunnen worden bij nieuw te ontwikkelen gebied. Zou de wethouder dit kunnen toezeggen? Ook vraagt de fractie om Utrecht Standaard Toegankelijk als uitgangspunt te hanteren bij alle nieuw te ontwikkelen gebieden waar stadswater bij komt kijken en bij al lopende ontwikkelingen waar stadswater aan de orde is. Als iets standaard toegankelijk is dan is het voor iedereen toegankelijk. Graag de toezegging van de wethouder dat als er ergens toiletten komen dat ook die toegankelijk zijn voor rolstoelgebruikers.

De heer **Vintges** (VVD) spreekt lof uit over de prachtige grachten van Utrecht. Door de geschiedenis heen altijd gebruikt door de inwoners van Utrecht. De grachten vormen een rijke erfenis waar de stad goed voor moet blijven zorgen, nu, maar ook in de toekomst. De VVD is blij met de visie Stadswater en spreekt complimenten uit naar de mensen die eraan hebben gewerkt en de wethouder. De VVD juicht toe dat er meer aandacht wordt besteed aan de handhaving van verwaarloosde bootjes in de grachten. Hoe gaat het college dit aanpakken? Is er al een inventarisatie gemaakt? Welke doelen stelt de gemeente voor het aantal vrijkomende ligplaatsen? Inwoners moet duidelijkheid worden gegeven over wachtlijsten.
De verandering van ligplaatsen voor commerciële vaartuigen van onbepaalde naar bepaalde tijd trok de aandacht van de fractie. Wat betekent bepaalde tijd? Hoe wordt het nieuwe systeem geïmplementeerd? Hoe kan een tweede standplaatsendiscussie worden voorkomen?
Voor kleine boten is de overgang naar elektrisch varen relatief eenvoudig. De gemeente moet in gesprek blijven met de inwoners van Utrecht. De overgang zal tijd kosten en de eigenaren van schepen moet ruimte worden gegeven. Handhaving op het water is ook een belangrijk punt. Hoe ziet dit eruit en wanneer kan meer handhaving op de wateren in de binnenstad worden verwacht? Het lijkt lastig om in deze commissie prioriteiten te stellen omdat financiële kaders en indicatoren ontbreken. De wethouder wordt opgeroepen om dit stuk voor de raadsvergadering om te zetten in een beleidsnota met duidelijke doelen, indicatoren en financiële keuzes. Het heet een visie, maar uiteindelijk is het dat helaas niet.
Over de groene kades wil de VVD meer duidelijkheid. Welke plekken zijn er bij het college bekend, die kunnen worden vergroend?
Voor wat betreft het maken van officieel zwemwater in de Veilinghaven en De Munt steunt de VVD enerzijds de roeiers, die al beperkte ruimte hebben, maar voornamelijk de bewoners die hier wonen. Zij ervaren heel veel overlast. Er is een groeiend tekort aan zwemwater in Utrecht, dus moet er een evenwichtige oplossing worden gevonden. Houd het op voornoemde twee locaties kleinschalig en zorg voor handhaving op excessen.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) vraagt of de VVD deelt dat het geen zin heeft om een onderzoek te doen, wanneer complicerende factoren serieus worden genomen.

De heer **Vintges** (VVD) is het daarmee eens. Het is in die gebieden nu verboden om er te zwemmen. Het wordt gedoogd. Het is verstandiger om te zorgen voor plekken waar wel mag worden gezwommen en waarop kan worden gehandhaafd. Het probleem moet zeker niet worden verlegd. Midden in een woonwijk of in een haven is het lastig om officieel zwemwater te realiseren.

Mevrouw **Oskam** (PvdD) wijst erop dat als ergens heel veel mensen zwemmen de gemeente van de Europese Unie moet onderzoeken of het officieel zwemwater moet worden.

Mevrouw **Stylianou** (D66) is benieuwd of de VVD alternatieven heeft, als de zwemplek niet in een woonwijk mag worden aangewezen, maar wel in Utrecht en niet zijnde een al bestaande zwemplaats.

De heer **Vintges** (VVD) kan op dit moment geen alternatieven noemen. Het lijkt hem goed om af te wachten waar het college meekomt. De VVD heeft al vaak gevraagd om voldoende zwembaden in Utrecht, waar mensen ook buiten kunnen zwemmen.

De VVD sluit zich aan bij de oproep tot voldoende bereikbare plekken op het water voor rolstoelgebruikers. Kan worden toegelicht of de Nieuwe Gracht nu wel of niet geopend is voor doorvaart?

De voorzitter geeft het woord aan de heer Van den Enk.

De heer **Van den Enk** (Student&Starter) vindt het fijn om vandaag te spreken over datgeen wat de stad zo prettig maakt: stadswater. Vanaf het water is Utrecht op zijn mooist te zien. De fractie is blij om de positie van de verschillende gebruikers goed terug te zien in de visie. Voor de participatie met de roeivereniging krijgt de wethouder een pluim. Hoe is het college van plan om participatie met alle betrokken partijen in stand te blijven houden? De fractie sluit zich aan bij het punt van D66 en PvdA over het verkennen van roeiwater in Rijnenburg. Hoe denkt het college opstoppingen op het water voorbij de stadhuisbrug op drukke zomerdagen te kunnen voorkomen?
De fractie van Student & Starter sluit zich aan bij het punt van D66 over de vergunningen voor exploitanten.
De visie benadrukt het belang van het onderzoeken van beschikbare officiële en onofficiële zwemplekken.

De heer **Dijkstra** (CDA) vraagt waar het qua groei van pleziervaart in stadswater volgens Student & Starter ophoudt.

De heer **Van den Enk** (Student&Starter) denkt dat met de groei van de stad ook gekeken moet worden naar het bieden van goede waterfaciliteiten. Dat moet hand in hand gaan met elkaar. De fractie zou er geen aantal aan durven plakken.

De heer **Dijkstra** (CDA) vroeg niet om een aantal. Hoeveel ‘past’ er op het water en dan kan er nog 50 procent bij. Wat is de visie van Student & Starter?

De heer **Van den Enk** (Student&Starter) zegt dat men vrij moet kunnen kiezen om naar Utrecht te komen. De fractie is geen voorstander van minder in de stad varen. Wel zou op een slimme manier moeten worden gestimuleerd waar wel te varen. De bootbestuurders zouden kunnen worden ‘aangepakt, door hen via e-learning op te leiden.

Student & Starter begrijpt dat het vervelend is als bewoners en de omgeving last hebben van recreanten. Er moet een balans worden gevonden tussen leefbaarheid en levendigheid. Hoe wil het college dit bereiken? Is de wethouder het met Student & Starter eens dat bij het afsluiten van het zwemwater na een bepaald tijdstip niet nog meer hinder mag ontstaan?
De fractie betwijfelt of de Veilinghaven geschikt is als officiële zwemplek, gezien de vele vaarbewegingen op het Merwedekanaal. De fractie is bezorgd over de veiligheid van de zwemmers. Welke maatregelen zou het college kunnen treffen om de veiligheid van zwemmers op onofficiële zwemplekken te verbeteren? D66 kreeg eerder een toezegging om te kijken welke

voorzieningen konden worden toegevoegd om onofficiële zwemplekken beter te kunnen laten werken. Is er een update?
De mogelijke locatie voor een stadsstrand bij Papendorp-Noord is gestrand, vanwege het feit dat het Amsterdam-Rijnkanaal een te drukke vaarweg is. Waar komt dat stadsstrand dan wel?
Het is zonde als oeverplanten worden vernield. Ze zijn cruciaal voor de waterkwaliteit en biodiversiteit. De fractie stelt voor om borden te plaatsen bij zwemplekken, om zwemmers bewust te maken van de verantwoordelijkheid voor het behoud van deze planten. Recreatie en groen kunnen goed samengaan.

De heer Dijkstra (CDA) vraagt welk locatievoorstel Student & Starter heeft voor een stadsstrand.

De heer Van den Enk (Student&Starter) vindt dat er moet plaats moet zijn voor een stadsstrand. De fractie ziet mogelijkheden in West en richting het Zuiden van de stad. Vlakbij bij De Nijverheid in de buurt ziet de heer Van den Enk ook wel zitten.

Tot slot geeft de voorzitter het woord aan de heer Usta.

De heer **Usta** (DENK) zegt dat er wat DENK betreft een balans kan zijn. We kunnen varen, zwemmen en veiligheid combineren. Dit moet natuurlijk wel gecombineerd gebeuren ter voorkoming van overlast. Om niet in herhaling te vallen sluit de Usta zich aan bij de inbreng van de PvdA.

Wethouder **Schilderman** verwacht met haar eerste termijn en het beantwoorden van de 90 vragen niet klaar te zijn voor het vragenuur.

De **voorzitter** vraagt of de commissie en de wethouder ermee kunnen instemmen om de vergadering wat langer door te laten lopen.

Schorsing van 16:09 tot 16.25 uur

De **voorzitter** heropent de vergadering. Het voorstel aan de commissie is om door te gaan tot maximaal 17:30 uur. De rest van de beantwoording volgt in de volgende commissievergadering.

De heer **Stam** (PvdA) zou het fijn vinden als de beantwoording in een keer kan plaatsvinden.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) steunt het voorstel van de voorzitter. Voorkomen moet worden dat de beantwoording omwille van de tijd wordt afgeraffeld.

De **voorzitter** constateert dat de meerderheid het voorstel steunt om tot 17:30 uur door te gaan en de resterende beantwoording naar de volgende commissievergadering door te schuiven.

Wethouder **Schilderman** is blij dat er zoveel aandacht is voor de visie Stadswater. Dat was merkbaar tijdens de Raadsinformatiebijeenkomst en aan de raadsleden die zich hebben verdiept in de verschillende onderwerpen. Een speciaal dankwoord aan de heer Dijkstra, die het specifieke onderwerp ‘schaarse vergunningen’ naar voren bracht. Dit is een belangrijk onderwerp, dat het verdient om op een later moment langer over te spreken. Ook bij boten speelt dit onderwerp.

Op dit moment wordt onderzoek naar officieel zwemwater gedaan. De verwachting is dat het onderzoek eind dit jaar kan worden afgerond, zodat er begin 2024 meer over gecommuniceerd kan worden. De Werkspoorhaven is een van de vijf te onderzoeken locaties. Het college kijkt of Leeuwenstein kan worden toegevoegd. De wethouder kan het op dit moment niet toezeggen.

De vraag of met Rijkswaterstaat in gesprek kan worden gegaan over het afscheiden van zwemwater met barrières is tevens een vraag om meer plekken op te nemen in het onderzoek. Gegeven de fase waarin het onderzoek zich bevindt, ontraad het college dat. Het lijkt het college verstandig om eerst het onderzoek af te wachten. Het aanleggen van deze officiële zwemwaterplekken vraagt ook geld. Dat moet eerst worden gevonden.

De suggestie om een werkgroep of denktank met bewoners te vormen, waarin wordt nagedacht over kansrijke zwemlocaties, wordt meegenomen in het vervolgonderzoek. Op iedere locatie is het college al actief met stakeholders. Dat is per plek belangrijk om dat te doen. Het college zal beoordelen of een gemeente brede werkgroep beter werkt, maar waarschijnlijk werkt dit het beste per locatie.

Gevraagd is om regels duidelijk te maken bij roeien en suppen en of een koppeling van e-learning aan een vergunningverlening mogelijk is. Communicatie is al een belangrijk onderdeel van de visie. Veel vaarders hebben geen vergunning nodig. Dat betekent dat een totale koppeling voor iedereen die op het water zit, niet mogelijk is. ‘Varen doe je samen’ zal worden toegevoegd aan de website, zodat daarnaar kan worden verwezen. Met de roeiers is veel contact. Ze zijn redelijk goed op de hoogte van de regels.

Roeien in Rijnburg biedt voor een grote groep roeiers een interessant perspectief om in de toekomst trainingswater te realiseren. Dat zou kunnen in combinatie met woningbouw en watercompensatie. Dit lijkt het college logisch. De thuisbasis voor de drie roeiverenigingen blijft wel het Merwedekanaal. Het rapport is aangeboden. Het college komt hierop terug in kwartaal vier met een Raadsbrief vanuit Sport. De commissie gaat er zelf over om te bepalen of dit onderwerp in een gezamenlijke commissie wordt behandeld.

Waterscouts en dispensatie voor liggeld sleepboot en wachtschip: Het college had goed overleg met waterscouts. De vraag is of het wel nodig is om de visie hierop aan te passen. Dispensatie voor liggeld is niet nodig. De vaartuigen liggen op water van Rijkswaterstaat. De gemeente kan daar geen liggeld heffen. Op het moment dat de overdracht van het Merwedekanaal aan de orde komt, dan ligt het wel in de rede om daarover het gesprek aan te gaan. Gegeven het maatschappelijke doel van deze organisatie vragen diverse fracties hier anders mee om te gaan. Het college zal dit betrekken in de afweging daarin. Over het emissieloos maken van de sleepboot en het wachtschip zegt de wethouder dat de vaartegen vooral de BRTN-route 9 gebruiken. Die staat op 2030. Dispensatie is nu niet nodig, omdat er tot 2030 tijd is om de vaartuigen emissieloos te maken. Het college ziet geen aanleiding om daar een wijziging in aan te brengen.

In het kader van waterkwaliteit zal De Ladder worden opgenomen in het uitvoeringsprogramma van Schoon Water

De suggestie om een oever-/natuurmeester aan te stellen wordt meegenomen in het uitvoeringsprogramma Schoon Water. Het college komt er dan mee terug.

De commissie vroeg om expliciet te toetsen op ecologie en naar mitigerende maatregelen te kijken. Bij het verlenen van een watervergunning, bijvoorbeeld bij het aanleggen van een steiger wordt door het waterschap altijd getoetst op de effecten op waterecologie. Het uitgangspunt daarbij is dat daardoor de waterkwaliteit niet mag verslechteren. Mitigerende maatregelen kunnen een onderdeel zijn van een pakket daarin.

Waterkwaliteit zal worden betrokken in het proces van Schaarste watervergunningen.

Richting Solgu heeft het college aangegeven dat de gemeente welwillend tegenover het toegankelijk maken van stadswater voor rolstoelgebruikers. Op dit moment is de toegankelijkheid

nog onvoldoende. In het uitvoeringsprogramma wordt meegenomen om specifiek te kijken naar wat nieuwe plekken zouden moeten zijn. In het nieuwe beleid voor toewijzing van ligplaatsen is het idee om initiatieven bijvoorbeeld voor een betere toegankelijkheid hoger te waarderen.

De heer **Stam** (PvdA) verzoekt bij de Raadsbrief vanuit Sport om ook Ruimtelijke Ordening en Energie daarin mee te nemen.

Wethouder **Schilderman** zegt dat er een Raadsbrief komt in het vierde kwartaal die specifiek over roeiwater gaat. Als de wens er is om andere portefeuilles te betrekken in die bespreking dan staan de betreffende wethouders daar positief tegenover. Er wordt altijd gekeken hoe het kan worden ingepast in het geheel. Er wordt dus niet nagedacht over een solitaire roeibaan vanuit Sport. Het gaat juist in combinatie met woningbouw, watercompensatie en waterberging

Mevrouw **Stylianou** (D66) begreep uit de beantwoording dat het college het onderzoek wil afwachten en daaraan vooralsnog een zwemplekken wil toevoegen. Waarom zouden De Nijverheid en de Keulsekade niet kunnen worden toegevoegd als kansrijke zwemplekken?

Wethouder **Schilderman** legt uit dat de locatie bij De Nijverheid onderdeel uitmaakt van het onderzoek. Het nu nog toevoegen van een kansrijke zwemplek zorgt voor vertraging. Bovendien is er nog geen geld om alle plaatsen aan te pakken, laat staan als er nog een wordt toegevoegd.

Mevrouw **Stylianou** (D66) zeg dat in e-learning kan worden gewezen op de vaarregels. Ook ecologische elementen zouden daarin kunnen worden meegenomen.

Wethouder **Schilderman** weet dat de meeste verhuurders aandacht hebben voor een goede omgang met water. Het college zal opnieuw bekijken of die aandacht er bij alle verhuurders is en of ecologie daarbij voldoende aandacht krijgt.

Mevrouw **Stylianou** (D66) wijst erop dat de oproep van de waterscouts vooral was om samen met de gemeente een plan te maken, mocht 2030 niet haalbaar zijn. Is het college daartoe bereid?

Wethouder **Schilderman** antwoordt dat het college zeker bereid is om met de waterscouts daarover het gesprek aan te gaan, maar de wethouder staat niet op het standpunt om hier al te stellen dat 2030 niet haalbaar is. Het college zou niet willen voorstellen om de termijn op dit moment al aan te passen.

De wens tot recreatie voor het vermaak van de mens zou door de gemeente niet zo gefaciliteerd moeten worden. Het college heeft geprobeerd de balans te vinden. Veel mensen hebben wel behoefte aan beweging en recreatie. Het college is niet bereid om dit uitgangspunt aan te passen.

Veel verbetermogelijkheden uit deze visie raken aan de oeverkant en zaken onder water. Denk aan los- en laadplekken voor goederenvervoer en verhuurboten. Voor het maken van locatiekeuzes hiervoor zijn tien leidende principes opgesteld. In beginsel zijn ze alle tien relevant. Ecologie is daar onderdeel van. Het idee is om te beschrijven dat alle principes eraan moeten voldoen.

Het maken van keuzes voor wandelpaden op groene oevers is een afweging, die per plek moet worden gemaakt. Als de functie van een groene oever is om vooral groen te zijn, dan is dat van groot belang. Het college ziet ook dat er een grote wens is om te wandelen, bijvoorbeeld met de hond, juist langs het water. Om nu toe te zeggen dat er nooit een wandelpad langs een oever bijkomt, daartoe is de wethouder niet bereid . Als in het groen bijvoorbeeld een nieuw schelpenpad wordt toegevoegd dan mag de algehele ecologie van dat gebied niet verslechteren. Dat zal altijd een uitgangspunt zijn voor een wandelpad.

Bij het doortrekken van de Leidsche Rijn rond 2028 zijn conform het vastgestelde plan natuurvriendelijke oevers daar al onderdeel van, maar niet de volledige lengte. Juist op deze plek wordt gezocht naar op- en afstapplekken.

De wens werd geuit om 30 procent van de harde oevers om te vormen naar natuurvriendelijke oevers. De wethouder heeft twijfels over de formulering van de motie. Deze gaat alleen over wat nu verhard is. Daardoor ontstaat een wat gek veranderd beleidskader. Op dit moment heeft 69 procent van de oevers binnen de bebouwde kom al een groene oever. Deze motie gaat specifiek over de resterende 31 procent. Het zal verwarrend worden om het op deze manier in te vullen. De ambitie van het college was om met het advies van bureau Waardenburg te kijken wat er nodig is om deze waterkwaliteit te behalen en hoeveel procent van de oevers dan zou moeten worden omgevormd. De wethouder biedt aan om (mee) te kijken naar een formulering die de test van de tijd kan doorstaan. Het is niet handig om percentage te nemen van iets wat in verandering is.

Over de Stadsbuitengracht en de Kromme Rijn kan worden gemeld dat met de waterschappen en Rijkswaterstaat al natuurvriendelijke oevers zijn ingericht. Recentelijk is de oever langs de Kanaalweg heringericht. Het aanpassen van een bestaande oever is wel erg kostbaar. Bij de herinrichting van de Jutfaseweg wordt gekeken naar drijvende eilanden. Op die manier hoeft niet de gehele oever te worden aangepast.

Er wordt juist wel rekening gehouden met flora en fauna omdat het college inzet op het verbeteren van de waterkwaliteit. Dat staat in het beleidskader Water. Ecologie mag sowieso niet verslechteren. Dat klinkt niet ambitieus, maar met het veranderen van het klimaat vraagt het niet verslechteren van de huidige situatie al om maatregelen.

Het college wordt gevraagd om toe te zeggen dat geld voor groen alleen aan groen besteed wordt. Voor het gemeentelijke Groenprogramma of het gemeentelijk programma voor het verbeteren van waterkwaliteit zijn aparte uitvoeringsbudgetten. De visie Stadswater is daar niet uit betaald tot op heden. Wel is er in 2023 een incidentele bijdrage van € 70.000 vanuit het programmabudget Openbare Ruimte en Groen beschikbaar gekomen voor het voortzetten van de pilot Boa’s op het water. Structureel benodigde middelen zullen in het uitvoeringsprogramma aan de orde komen. Daar zullen opnieuw keuzes gemaakt worden voor de financiële dekking.

Bij het eerdergenoemde onderzoek naar Kromme Rijn, Amelisweerd en Polder Rijnenburg en of dat officieel zwemwater moet worden, gaat het vanzelfsprekend ook over de effecten voor ecologie. Per locatie moet worden afgewogen wat het zwaarste weegt. De Provincie wijst uiteindelijk het officiële zwemwater aan.

Het nachtelijke vaarverbod gaat in vanaf 23:00 uur. Dit sluit aan bij de huidige regels van de APV, die al gelden in de Openbare ruimte en voor oevers. Dit is specifiek punt dat is benoemd in de participatie.

Toezeggen dat grote plezierjachten niet door de grachten mogen varen: In het kader van de veiligheid vindt het college het niet wenselijk om grote plezierjachten helemaal te weren van de Oude Gracht. Vaartuigen hoger dan 3,25 meter kunnen sowieso niet door de stad varen vanwege de beperkte brughoogtes. Als andere vaartuigen geweerd zouden worden, dan zouden ze over het Amsterdam-Rijnkanaal moeten varen. Daar varen grote vrachtschepen. Daarom vindt het college het niet wenselijk om die plezierjachten daarover heen te sturen.

Het klopt dat het waterschap daarover een motie heeft aangenomen om te kijken of emissieloos varen op de Kromme Rijn al in 2024 zou kunnen. Dat lukt niet, omdat aan een specifieke

ondernemer uitstel is gegeven om tot november 2024 nog te kunnen varen met emissieboten. De ambitie is nog steeds om per 1 januari 2025 emissieloos te varen. Als de raad de visie aanneemt dan voert het college dat uit.

Vaartuigen die deelnemen aan evenementen vaartuigen moeten in 2030 emissievrij varen. Het grootste waterevenement is Utrecht Pride. De route gaat over de Oude Gracht en de Catharijnesingel. Dat is ook een landelijke route voor recreatieboten, waar pas in 2030 emissieloos hoeft te worden gevaren. Het ombouwen van grote boten is ingewikkeld. Het college acht daarom 2025 niet haalbaar en 2030 wel.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) snapt de lastigheid om er als Utrecht een eigen koers in te varen. Evenementen zijn daarin echter een ander verhaal. Als een vergunning wordt afgegeven voor een evenement kan toch in gesprek worden gegaan met de organisator en eisen stellen?

Wethouder **Schilderman** antwoordt dat daarover in theorie het gesprek kan worden aangegaan, maar het zou een bijzonder gesprek zijn. Het is een vaarweg waar wel met emissies gevaren mag worden. Om dan te zeggen dat bij een evenement niet met emissie mag worden gevaren, dan is dat geen kansrijk gesprek. De aanmoediging om emissieloos varen te stimuleren, kan wel worden gedaan.

Mevrouw **Oskam** (PvdD) vraagt over De Kromme Rijn of alle andere gebruikers tot november 2024 met emissies mogen varen.

Wethouder **Schilderman** denkt dat het scheve ogen zou opleveren om per 1 januari 2024 voor alle overige gebruikers van de Kromme Rijn wel emissieloos in te voeren. Het lijkt de wethouder niet verstandig ook omdat 1 januari 2024 al snel nadert.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) verwijst naar de kaart van de landelijke vaarroute die over de Oude gracht en de Singel loopt. Op de Oude Gracht blijft de brandstofuitstoot heel erg lang in de lucht hangen.

Wethouder **Schilderman** licht toe dat de kaart klopt. Meestal wordt gesproken van de Stadsbuitengracht. Als alleen via de Stadsbuitengracht zou mogen worden gevaren dan worden meer boten de toegang tot de stad ontzegd, want de Oude Gracht heeft de hoogste bruggen. Het college zou dit niet willen voorstellen. Vaartuigen zouden gedwongen worden via het Amsterdam-Rijnkanaal te varen. Bovendien is het een landelijke route. Bij het eventueel aanpassen komen er andere partijen op het pad.

Het waterschap heeft op de Vecht een zwemverbod opgelegd vanwege scheepvaart. Het waterschap ziet ook geen mogelijkheden om er meer zwemwater te maken. Overigens blijkt in de praktijk dat aan de oevers van de Vecht wel wordt gezwommen.

In het kader van voorlichting over riool overstort wordt gewaarschuwd dat de waterkwaliteit onvoldoende is als er een specifiek gevaar dreigt, bijvoorbeeld na een grote hoosbui.

Op dit moment betreft de waterboa een tijdelijke inzet. Structurele handhaving zou de prioriteit moeten hebben, volgens het college. Dit brengen vaarondernemers ook naar voren. De pilot van de afgelopen twee jaar was een succes. In de visie wordt voorgesteld om dit ook voort te zetten. De structurele inzet zal volgen in het uitvoeringsprogramma.

Het beperken van de mogelijkheden om aan te leggen in het Amsterdam-Rijnkanaal is een bevoegdheid van Rijkswaterstaat. De gemeente participeert in een project met Rijkswaterstaat om de duurzaamheid van de binnenvaart te verbeteren. Het college komt erop terug bij de informatie rondom Schone lucht eind 2023 of begin 2024.

De heer **Stam** (PvdA) vraagt of het college een lobby wil doen voor zwemmen in de Vecht.

Wethouder **Schilderman** acht het niet verstandig om in een vaargeul te zwemmen. Het college ziet geen aanleiding om de Vecht toe te voegen aan het onderzoek naar zwemplekken. Als informatie en de onderzoeken worden toegestuurd dan zal het college daarin erop terugkomen of er kansrijke plekken zijn in de Vecht.

De heer **Stam** (PvdA) is benieuwd of zeilen nog specifiek wordt opgenomen in de visie.

Wethouder **Schilderman** antwoordt dat zeilen niet specifiek is opgenomen in de visie. De zeeverkenners in zijn geheel zijn wel benoemd. Om het woord zeilen toe te voegen en strikt op vervanging toe te sturen. De wethouder weet niet of het daar allemaal echt beter van wordt.

De heer **Dijkstra** (CDA) zegt dat het CDA zich aansluit bij de vraag van de PvdA om toch te kijken naar mogelijkheden voor zwemplekken in de Vecht. Natuurlijk mogen zwemmers niet in de vaargeul zwemmen. Dit kan worden voorkomen met een afzetting.

Wethouder **Schilderman** vertelt dat hierover eerder met het waterschap is gesproken. Het waterschap heeft die wens niet. Als het onderzoek over zwemwaterplekken klaar is, komt het college erop terug. De wethouder tempert de verwachtingen wel.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) vraagt wat deze commissie nog kan zeggen over het onderzoek naar zwemwater als de resultaten daarvan bekend zijn. Kan de commissie dan nog aangeven een zwemplek niet geschikt te vinden?

Wethouder **Schilderman** licht toe dat de Provincie officieel gaat aanwijzen. De raad sprak zich eerder uit om meer locaties te vinden om te kunnen zwemmen. Aan die oproep is gehoor gegeven door het college. De commissie kan nog meegeven als er minder plekken wenselijk zijn. Van de raad had de wethouder begrepen om naar meer plekken te zoeken. De raad kan altijd iets zeggen over de ruimtelijke ingrepen die een zwemplek mogelijk moeten maken.

Mevrouw **Nederhand** (VOLT) komt met een ordevoorstel. Zij vraagt of de beantwoording van de vragen van VOLT in de volgende commissievergadering kan worden opgepakt. Dan is de collega van mevrouw Nederhand weer aanwezig. Zij heeft een kritischere blik op dit dossier dan mevrouw Nederhand.

Wethouder **Schilderman** houdt de beantwoording van die vragen aan tot de volgende commissievergadering.

De PvdA deed een suggestie voor financiële dekking. Het lijkt de wethouder verstandig om vraagstukken over het verhogen van lasten te betrekken bij de financiële stukken.

Ambities zijn onderdeel van het raadsvoorstel. Onder beslispunt 1 staan de principes vermeld. Die zijn ook onderdeel van de visie.

Waterkwaliteit gelijk houden of versterken? VOLT gaat daar ook op in met de vraag hoe deze visie zich verhoudt tot elkaar. De wethouder stelt voor om dit onderdeel aan te passen om duidelijker aan te sluiten bij de nota over Water en Riolering.

Ecologie en gebruik van water kan schuren met elkaar. Bij de verdere uitwerking zullen deze claims op het water en de oevers verder op de kaart worden gezet zodat de raad daarover meer inzicht krijgt. Het college zou willen ontraden om er een gezamenlijk uitvoeringsprogramma van te maken. De waterkwaliteit is voornamelijk de verantwoordelijkheid van het waterschap en niet van de gemeente. Oevers zijn een belangrijk onderdeel van de waterkwaliteit. Dat is de reden waarom met het waterschap een gezamenlijk uitvoeringsprogramma wordt gemaakt. In de visie

Stadswater staan veel zaken die niet direct betrekking hebben op het waterschap en andersom natuurlijk ook. De wethouder zegt toe dat verschillende onderdelen op kaart zullen worden gesteld, zodat de raad daarin inzicht kan krijgen.

Bij het maken van officieel zwemwater zal het college altijd verkennen wat er mogelijk is op de verschillende plekken. Daarom moet het geheel van de plek overzien worden, zowel de omgeving als de noodzaak om meer plekken aan te wijzen. Het college zal altijd afwegen welke relatie overlast daar heeft. De Provincie wijst zwemwater officieel aan, maar doet dat in goede afstemming met gemeenten.

Het RUD hanteert een ander uitgangspunt bij het aanwijzen van een zwemplek. Er wordt niet alleen gekeken naar het aantal zwemmers, maar ook naar overlast, waterkwaliteit, de beheersbaarheid en de fysieke veiligheid. Het college zal daaraan toevoegen: De gevolgen voor natuur en ecologie.

Vanaf Nieuwegein aan de zuidelijke zijde van de stad staan al borden die verwijzen naar de doorgaande route over de Vaartsche Rijn. Vanuit de Noordelijke zijde komt men daar niet. Men komt alleen op de noordelijke zijde terecht, of via het Amsterdam-Rijnkanaal, -waar deze boten in principe niet varen-, of als ze sluisreservering eerder al hebben aangevraagd.

Mevrouw Heijne (GroenLinks) constateerde dat de afwegingen inderdaad in het raadsvoorstel. Ze kunnen eventueel worden geamendeerd, of net iets anders worden geformuleerd, waardoor men niet op twee benen hinkt. Is het college bereid om er een uitgangspunt aan toe te voegen. Het uitgangspunt is dat natuur en ecologie leidend zijn en dan wordt de afweging gemaakt.

Wethouder Schilderman is bereid om het uitgangspunt, dat is opgenomen in de visie Water en Riolering, beter over te nemen. Zij zal vervangende tekst schrijven en dan meteen ook het woord ‘zeilen’ opnemen.

Mevrouw Nederhand (VOLT) vindt het fijn dat de wethouder het uitgangspunt zo wil overnemen. In het verleden gebeurde het dat er twee ambities tegelijkertijd zijn. Het college kwam dan later met een brief waarin staat dat een ambitie zwaarder weegt. Kan het college toezeggen dat waterkwaliteit echt leidend is hierin.

Wethouder Schilderman stelt dat men zich kan afvragen wat wordt bedoeld met waterkwaliteit in het algemeen. Het college zegt toe, -want zo staat het ook in de visie en zo past het ook in de rest van het beleid-, dat als ruimte wordt gegeven aan recreatie, de waterkwaliteit niet mag verslechteren.

Deze visie voldoet nog niet geheel aan nieuwe beleidsstandaard. De visie was al in voorbereiding voordat de beleidsstandaard er was. De financiële paragraaf en indicatoren worden nog toegevoegd, waarna het stuk over een half jaar kan worden aangeboden. De VVD vroeg een stuk ter vervanging aan te leveren voordat de visie wordt vastgesteld. Dat zou een half jaar vertraging hiervan betekenen. In zijn algemeenheid merkt de wethouder over de financiën op dat voor de voorbereiding van bijvoorbeeld de fysieke maatregelen wel middelen zijn, maar niet voor de uitvoering. De wethouder kan zich voorstellen dat de visie wordt vastgesteld, zodat hiermee verder kan worden gegaan. Over een half jaar komt de raad dan te spreken over de verdere uitvoeringsmiddelen.

Vijftig procent meer vaartuigen opvangen is niet het doel. Het is niet de bedoeling om genoemde vijftig procent geheel te benutten. Het college denkt dat het op enig moment verstandig is om eenrichtingsverkeer in te voeren op de Oude Gracht. Vijftig procent groei is niet de doelstelling van dit beleid.

Inzake het watertoegankelijk maken van plekken in de gehele stad zal een kader worden geschetst om te weten welke ruimte nodig is en welke prioriteiten daarin kunnen worden gesteld. Overal water in de gehele stad toegankelijk maken zal heel veel vragen. Dat vraagt zo een enorme investering dat het college het niet verstandig lijkt om dit op te nemen in de visie.

Het college deelt dat openbare toiletten bij zwemplaatsen essentieel zijn. Ze zijn ook noodzakelijk als een zwemlocatie officieel wordt. Het wordt meegenomen als uitgangspunt voor een vervolgonderzoek. Er zijn plekken in de stad waar al openbare toiletten zijn, maar er wordt ook gezocht naar meer plekken, maar niet iedere onofficiële zwemplek krijgt een toiletvoorziening.

Vanwege de constructies die in de Nieuwe Gracht onder water staan is een verbod ingesteld voor mechanische voortstuwing (motorboot). Motorboten kunnen kwetsbare kades en muren schaden. Eerder was het vanwege werkzaamheden even niet mogelijk om met spierkracht (kano of sup) over de Nieuwe Gracht te gaan. Dat is nu wel weer toegestaan.

De reacties van Schuttevaer en andere ondernemers zijn belangrijk voor het college. De schaarste in vergunningen heeft inderdaad impact op hun bedrijfsvoering. Het is de bedoeling geweest om een eerste ambitie neer te zetten in deze visie. Het college nam een schot voor de boeg met een overgangstermijn van vijf jaar. Het college is het eens met het CDA dat deze ondernemers betrokken moeten worden bij het beleid. De bedoeling is om dit proces zorgvuldig te doen. Anders dan bij de standplaatsen is, dat hier nog niet besloten is tot een overgangstermijn. Toen de raad in 2013 besloot tot een overgangstermijn was nog geen nieuw beleid vastgesteld over de verdeling daarna. Nu wil het college eerst in overleg gaan over hoe het beleid eruit moet zien. Dan kan met elkaar de overgangstermijn worden vastgesteld. Er zal onderhandeld moeten worden over een termijn tussen vijf en vijftien jaar. Het is een belangenafweging. Er zijn ook veel vaarondernemers die de wens hebben om hier te starten. Op dit moment hebben negen vaarondernemers een ligplaats voor onbepaalde tijd. Dat zijn de enige ondernemers die hier commercieel mogen liggen. In de tussentijd zijn er twintig nieuwe vaarondernemers gekomen die wel exploiteren, maar hier geen ligplaats hebben. Er zit een flinke scheefheid in. Het college komt nog terug op het verdere proces. Het college wilde in deze visie alvast opnemen dat het de ambitie is om de schaarste in de toekomst eerlijk te gaan verdelen.

De heer **Dijkstra** (CDA) vindt een half jaar voordat de financiën duidelijk worden rijkelijk lang voor een plan dat al vanaf 2021 loopt. Mogelijk kan hierover buiten deze vergadering om van gedachte worden gewisseld?

Wethouder **Schilderman** vindt het verstandig om van gedachte te wisselen. Een beleidsnota moet ongeveer acht jaar mee kunnen gaan. Het moet de test der tijd kunnen doorstaan.

De heer **Vintges** (VVD) is benieuwd waarom het een half jaar moet duren voordat de financiële paragraaf bekend is.

Wethouder **Schilderman** licht toe dat er bijvoorbeeld indicatoren moeten worden toegevoegd. Dat is onderdeel van de beleidsnota. Daarmee is er meteen een verbinding met de programmabegroting. Dan moeten data bekend zijn en beschikbaar blijven. Van sommige maatregelen die in de visie staan moeten de kosten nog worden uitgewerkt. Dat is de reden waar dat half jaar vandaan komt. De wethouder deelt de vurige wens om volgende keren altijd complete beleidsnota's te hebben. Dit is er één uit de tussenfase.

De aanleiding om de schaarste aan vergunningen op te pakken is omdat het college steeds meer weerstand verwacht van nieuwe intreders. Zoals gezegd hebben negen vaarondernemers een ligplaatsvergunning voor onbepaalde tijd. Zij hebben in totaal 37 vaartuigen. Er zijn al twintig

nieuwe vaarondernemers bijgekomen, die daadwerkelijk exploiteren in de stad. Los van het feit dat het ook de richting van de Europese Unie is, wordt er ongelijkheid ervaren.

De **voorzitter** stelt voor om het nu hierbij te laten. Op 12 oktober 2023 volgt de beantwoording van vragen van de partijen VOLT, ChristenUnie, VVD, Student & Starter en DENK. De commissie wordt dan ook in de gelegenheid gesteld om gemiste antwoorden na te vragen. Daarna volgt de tweede termijn.

De voorzitter schorst de vergadering om 17:27 uur.